

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 02.09.2021р., протокол №01

Технології навчання англійської мови

(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки _____ **магістра** _____
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності _____ **014 Середня освіта** _____
(шифр і назва спеціальності)

Предметна спеціальність _____ **014.02 Середня освіта. Мова та література** _____
(шифр і назва предметної спеціальності)
(із зазначенням мови)

Спеціалізація _____ **014.021 англійська мова і література** _____
(шифр і назва спеціалізації)

Факультет _____ **філології та соціальних комунікацій** _____
(назва факультету)

Бердянськ, 2021

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

**Ірина ГЛАЗКОВА, докторка педагогічних наук, професорка, професорка
кафедри іноземних мов і методики викладання**

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету 17.06.2021 р., протокол №10.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Технології навчання англійської мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мова і література (англійська))» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізації 014.021 англійська мова і література.

Предметом навчальної дисципліни є прийоми, методи, етапи та засоби навчання іноземної мови.

Міждисциплінарні зв'язки опанування технологіями навчання англійської мови у закладах загальної середньої освіти ґрунтується на лінгвістичних, психологічних та дидактичних засадах.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Технології навчання англійської мови» є формування теоретичних знань та практичних умінь через набуття здобувачами вищої освіти досвіду щодо використання новітніх методів викладання та застосування інноваційних освітніх технологій для формування основних іншомовних навичок, а саме: читання, аудіювання, письма, говоріння. У межах дисципліни студенти вивчають переваги та недоліки сучасних освітніх технологій, опановують методики їх застосування в процесі вивчення іноземної мови.

1.2. Основними завданням вивчення навчальної дисципліни «Технології навчання англійської мови» є:

- сформувані у студентів теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання іноземної мови як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного й філологічного циклів, і на цій основі забезпечує уявлення про зміст і структуру інноваційної педагогічної діяльності вчителя;

- ознайомити студентів з найбільш відомими інноваційними підходами, системами і методами, формами та засобами навчання іноземної мови, а також сформувані у них основи умінь творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;

- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів інноваційне мислення для вирішення різноманітних методичних завдань, що виникають в освітньому процесі з іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент буде знати:**

загальні теоретичні відомості основних методичних понять;

- питання організації навчання англійської фонетики, лексики, граматики та видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письма, перекладу) з урахуванням сучасних технологій навчання;

- критерії оцінювання рівня володіння англійською мовленнєвою діяльністю й особливості організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент буде вміти:**

- застосовувати сучасні технології навчання, методи, форми, прийоми і засоби для формування всіх видів мовленнєвої діяльності учнів в закладах загальної середньої освіти;

- комплексно здійснювати індивідуалізацію навчання;

- аналізувати навчальний матеріал;

- застосовувати різні освітні технології та новітні методи навчання іноземних мов;

- установлювати взаємозв'язки між традиційними та інноваційними методами навчання, обґрунтовувати доцільність застосованих освітніх технологій;

- об'єктивно оцінювати зміст, сучасні засоби навчання.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей та продемонструвати такі результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в освітньо-педагогічній галузі в процесі професійної діяльності вчителя англійської мови і зарубіжної літератури або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботі в команді.</p> <p>СК 4. Здатність використовувати цифрові технології та мультимедійні засоби в освітній і професійній діяльності в умовах сучасного інформаційно-комунікаційного освітнього простору.</p> <p>СК 5. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості учнів у плануванні та реалізації освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>СК 7. Здатність до оцінювання змісту, структурування та організації навчального матеріалу відповідно до вимог шкільної програми або робочих навчальних програм закладів освіти.</p> <p>СК 8. Здатність проектувати процес навчання, добирати необхідні форми і засоби його реалізації, з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, здійснювати діагностику поточних і кінцевих результатів.</p> <p>СК 12. Здатність використовувати знання англійської мови та зарубіжної літератури для формування свідомості та культури</p>	<p>ПРН 4. Використовувати сучасні технології навчання англійської мови та вивчення зарубіжної літератури в освітніх закладах.</p> <p>ПРН 7. Критично аналізувати, оцінювати соціальні, особистісні, професійні та наукові проблеми, пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.</p> <p>ПРН 11. Вміти організувати безпечне освітнє середовище, проектувати процеси навчання і виховання, добирати необхідні форми і засоби їх реалізації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, здійснювати діагностику поточних і кінцевих результатів.</p>

учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.	
---	--

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Технологія у навчанні ІМ у закладах загальної середньої освіти. Еволюція методів навчання іноземних мов. Мета, завдання, зміст курсу. Суть поняття «педагогічна технологія», її головні ознаки. Технологія як наука про майстерність. Історичні аспекти педагогічної технології. Сутність і особливості педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій. Специфіка навчання іноземних мов у профільній середній школі. Історичний аналіз методів викладання ІМ. Інтенсивні методи навчання іноземних мов.

Тема 2. Технологія «Портфоліо» та проектна технологія у навчанні ІМ. Типи й види портфоліо. Структури портфоліо. Етапи роботи з портфоліо. Оформлення й зміст портфоліо. Критерії оцінювання портфоліо. «Мовний портфель» як засіб навчання і показник володіння мовою і культурою. Основні цілі портфоліо. Типи мовного портфоліо.

Історія розвитку методу проектів. Сутність проектної технології: ознаки, сфери використання. Вимоги до використання проектної технології. Організаційні труднощі типології проектів у навчанні ІМ.

Тема 3. Інтерактивні технології навчання ІМ. Загальна характеристика інтерактивного навчання. Форми та методи інтерактивного навчання іноземних мов: (робота в парах; ротаційні (змінні) трійки; карусель; робота в малих групах; акваріум; незавершена пропозиція; мозковий штурм; броунівський рух; дерево рішень; суд від свого імені; цивільні слухання; рольова (ділова) гра; займи позицію; дискусія). Здійснення інтерактивного навчання на основі використання ІКТ. Загальна характеристика технології «Дебати» у навчанні ІМ. Види дебатів. Формат дебатів. Схеми проведення дебатів. Етапи навчання ведення дебатів. Вправи для навчання учнів ведення дебатів.

Тема 4. Мультимедійні засоби та сучасні гаджети навчання ІМ. Структура інформаційно-комунікаційного освітнього середовища. Пошукові системи, мережеві каталоги та їх адреси. Характеристика мультимедійних засобів навчання ІМ. Деякі переваги й недоліки використання мультимедійних засобів навчання на уроках ІМ та в позакласній роботі.

Форми і методи дистанційного навчання іноземних мов: синхронне спілкування (Chat, Skype, Viber), асинхронне спілкування (електронна пошта), прямі контактні технології (відеотелефон, синхронна конференція Classroom, Zoom), Google-форма, блоги, соціальні мережі.

Особливості використання засобів дистанційного навчання: відео- та мультимедійних матеріалів, сайтів новин, онлайн дошки Padlet; навчальних платформ Moodle, Classtime, Kahoot; графічних і звукових веб-сервісів (Voicethread); он-лайн сервісів LearningApps, Google Meet, програми Discord, хмарних сервісів (Office 365, Google).

Особливості використання в освітньому процесі індивідуальних мобільних пристроїв.

Тема 5. Технологія «Case Study» та мовне тестування у навчанні ІМ. Особливості технології «Case Study» у навчанні ІМ. Типологія кейсів. Структура та аспекти кейсу. Приклади організації і проведення роботи з кейсами. Формування й розвиток комунікативної компетенції учнів на основі кейс-методу. Тестові завдання як засіб само- і взаємоконтролю рівня сформованості англомовної компетентності учнів. Структурні елементи тестових завдань та їх характеристики. Типологія тестових завдань. Переваги та недоліки використання тестових форм контролю в процесі навчання ІМ. ЗНО (аналіз зразків тестових завдань).

Тема 6. Бар'єри оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю. Теоретичні засади бар'єрної педагогіки: бар'єр як психолого-педагогічна проблема, функції бар'єра, розвивальний потенціал бар'єра, суть бар'єрної педагогіки, принципи бар'єрної педагогіки. Проблеми класифікації бар'єрів оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю: мотиваційні, пізнавальні, емоційні, власне мовленнєві бар'єри, бар'єри контролю та оцінки. Методи та прийоми запобігання бар'єрів оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю. Методи та прийоми подолання бар'єрів оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю. Стратегія штучного створення бар'єрів у освітньому процесі.

3. Рекомендована література

Базова:

1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / Ніколаєва С. Ю., Борецька Г. Е., Майєр Н. В., Устименко О. М., Черниш В. В. та інші; [за ред. С.Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І.Ф.Соболевої]. К.: Ленвіт, 2015. 444 с.
2. Ніколаєва С. Ю., Бориско Н. Ф., Майєр Н. В. Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти: навч.-метод. посібник для студентів магістратури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. 100 с.
3. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін.; за редакцією Ніколаєвої С.Ю. К.: Ленвіт, 2016. 398 с.

Допоміжна:

1. Глазкова І. Компетентність майбутнього вчителя у запобіганні та подоланні педагогічних бар'єрів: монографія. Бердянськ: Видавництво О. В. Ткачук, 2013. 416 с.
2. Глазкова І. Запобігання і подолання педагогічних бар'єрів у навчальному процесі : навчальний посібник. Бердянськ: Видавець Ткачук О. В., 2013. 137 с.
3. Глазкова І. Бар'єрна педагогіка: монографія. Бердянськ: ФО–П Ткачук О. В., 2014. – 307 с.
4. Глазкова І.Я. Педагогічний бар'єр в освітньому середовищі / Наукові записки БДПУ. Серія «Педагогічні науки». Бердянськ: БДПУ, 2017. Вип. 2. С. 17-21. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/User/Downloads/nzbdpu_2017_2_4.pdf.
5. Глазкова І.Я. Класифікація бар'єрів оволодіння учнями профільної школи іншомовною діяльністю / Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Бердянськ: БДПУ, 2019. Вип. 2. С.135-143. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://pedagogy.bdpu.org/wp-content/uploads/2019/10/15.pdf>.
6. Глазкова І.Я. Навчальний діалог як засіб формування цінностей учнів профільної школи / Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Бердянськ: БДПУ, 2020. Вип.

1. С. 10-17. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://pedagogy.bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/16.pdf>.
7. Nikolaeva, S. (2019). The common European Framework of Reference for Languages: past, present and future. *Advanced Education*, 12, 12-20. DOI: 10.20535/2410-8286.154993
8. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін.; за заг. ред. Ніколаєвої С.Ю. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
9. Krasulia A. Students' perceptions of educational value and effectiveness of integrating electronic gadgets (mobile phones/tablets) with teaching-learning activities in an English as a foreign language classroom – Master's Thesis –University of Tartu, 2018. 65 pp. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://dspace.ut.ee/handle/10062/62210?show=full>.
10. Krasulia A. User-Generated Content Tools in the Classroom / Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства: збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 11 жовтня 2019 р.) / Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів, 2019. С. 280.

Періодичні видання:

1. Журнал «Іноземні мови»
2. Журнал «Гуманітарні науки»
3. Журнал «Иностранные языки в школе»
4. Газета «Англійська мова та література»
5. Газета «English Learner's Digest»
6. Газета «English»
7. Газета «Kyiv Post»
8. Бібліотечка журналу «Іноземні мови»
9. Бібліотечка журналу «English»

Інформаційні ресурси

1. <http://wikipedia.org/>
2. <http://www.englishclub.net/>
3. <http://www.surrey.ac.uk/ELI/ltr.html>
4. <http://mofetsry.mofet.macam98.ac.il/~ett/>
5. <http://www.ecml.at/default.asp>
6. Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)

Ресурси, що можуть бути використаними для неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти:

8. <https://www.futurelearn.com/>
9. <https://learnenglish.britishcouncil.org/>
10. <https://prometheus.org.ua/>
11. <https://ru.coursera.org/>
12. <https://naurok.com.ua/>

4. Методи навчання. На заняттях використовуються: метод навчальної дискусії, індивідуальне, фронтальне і комбіноване опитування, метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод проєктів, мозковий штурм (brain storm); обмін думками (think-

pair-share); парні інтерв'ю (pair-interviews), «перевернутий клас», робота в парах, робота в групах.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

6. Система оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни